

marzec'68

Źródło: <http://marzec1968.pl/m68/edukacja/slowniczek/6934,Slowniczek.html>

Wygenerowano: Niedziela, 21 stycznia 2018, 07:24

- Aktyw robotniczy** - grupy robotników, uzbrojonych w pałki (lub kawałki kabla), uczestniczących w pacyfikacji protestów studenckich, niekiedy mianem tym obdarzano także np. oficerów WP, występujących w cywilu w podobnej roli.
- „Babel”** - klub młodzieżowy przy Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym Żydów, jego działacze znaleźli się wśród osób oskarżanych przez propagandę o wywołanie wydarzeń marcowych.
- Bananowa młodzież** - w marcowej propagandzie określenie grupy dzieci wyższych działaczy partyjnych i państwowych, oskarżana o sprowokowanie Marca '68 i przewodniczenie studenckim protestom.
- Bankrut polityczny** - w marcowej propagandzie określenie osoby sprawującej kierownicze funkcje w PRL w okresie stalinowskim, a która rzekomo dążyć miała do wykorzystania protestów studenckich dla realizacji własnych zamiarów.
- Bratnia pomoc** - w oficjalnej propagandzie takim mianem określano interwencję zbrojną państw Układu Warszawskiego w Czechosłowacji, zapoczątkowaną 21 VIII 1968 r.
- Chiński powielacz** - metoda powielenia większej ilości ulotek, polegająca na jednoczesnym przepisywaniu ich treści przez dużą grupę studentów.
- Cisi** - określenie funkcjonariuszy SB w popularnej operze Janusza Szpotańskiego „Cisi i Gęgacze”.
- Dworzec Gdański** - warszawski dworzec kolejowy, z którego znaczna część emigrantów marcowych udawała się na Zachód, dla wielu pozostał symbolem ich ówczesnego losu.
- Dyktatura ciemniaków** - sformułowanie użyte przez Stefana Kisielewskiego pod adresem władz PRL w trakcie nadzwyczajnego zebrania warszawskiego oddziału ZLP 29 II 1968 r.
- „Dziady”** - dramat Adama Mickiewicza, zakaz wystawiania jego inscenizacji w reżyserii Kazimierza Dejmka stał się impulsem dla wybuchu protestów studenckich.
- Encyklopedyści** - grupa współpracowników Wielkiej Encyklopedii Powszechnej PWN, przeważnie pochodzenia żydowskiego, jesienią 1967 r. zwolniona z pracy pod pretekstem błędnego sformułowania hasła „obozы zagłady” i pominięcia w nim martyrologii narodu polskiego.
- Gęgacze** - określenie opozycyjnych intelektualistów w popularnej operze satyrycznej Janusza Szpotańskiego „Cisi i Gęgacze”.
- Gnom** - określenie Władysława Gomułki w popularnej operze satyrycznej Janusza Szpotańskiego „Cisi i Gęgacze”.
- Komandosi** - studencka grupa kontestatorów, skupiona głównie wokół Adama Michnika. Jej nazwa związana była z początkową główną formą aktywności, czyli niespodziewanym pojawianiem się na zebraniach partyjnych i organizacji młodzieżowych, na których „komandosi” zadawali działaczom niewygodne pytania. Istniała jako nieformalne środowisko od połowy lat 60. do Marca '68.

Literaci do pióra	- jedno z najpopularniejszych haseł podczas marcowych masówek w zakładach pracy, towarzyszyło mu podobnej treści „Studenci do nauki”, zaś sami zainteresowani ironicznie dodawali „Pasta do butów”.
Marcowy docent	- osoba awansowana po Marcu na stanowisko docenta, mimo braku wymaganej w tym celu habilitacji. Marcowi docenci, których głównym wyróżnikiem była lojalność wobec PZPR, zastępowali profesorów usuwanych z uczelni w ramach czystek.
Partyzanci	- popularne w latach 60. określenie zwolenników gen. Mieczysława Moczara, podkreślające eksponowany przez niego element budowy własnego wizerunku - działalność partyzancką w szeregach Gwardii Ludowej.
Prasa kłamie	- jedno z najpopularniejszych haseł Marca '68, związane z kłamliwym przedstawianiem przez prasę przebiegu studenckich protestów.
Praska wiosna	- reformy społeczno-polityczne w Czechosłowacji, zmierzające do liberalizacji systemu komunistycznego, zapoczątkowane objęciem przez Aleksandra Dubczeka funkcji I sekretarza KPCZ 5 I 1968 r., a zakończone interwencją wojsk Układu Warszawskiego 21 VIII 1968 r.
Rewizjoniści	- reformatorzy wewnątrzpartyjni, dążący do ograniczonej liberalizacji systemu komunistycznego, od początku lat 60. stopniowo usuwani z PZPR.
Socjalizm z ludzką twarzą	- sformułowanie autorstwa Aleksandra Dubczeka, tym mianem określał on cel reform praskiej wiosny.
Syjam	- państwo w Azji, przez wielu marcowych propagandzistów błędnie utożsamiane z syjonizmem, stąd kuriozalne hasło „Syjoniści do Syjamu”.
Syjonista	- w marcowej propagandzie synonim osoby pochodzenia żydowskiego. W rzeczywistości: zwolennik syjonizmu, czyli budowy państwa żydowskiego w Palestynie.
Świerszczyk	- czasopismo dla najmłodszych, zdaniem protestujących studentów jedyne nie uprawiające propagandy, stąd popularne hasło „Czytaj Świerszczyk - on nie kłamie”.
Wiec okupacyjny	- forma studenckiego protestu, w rzeczywistości oznaczająca strajk na uczelni, w początkowej fazie wydarzeń marcowych starano się jednak unikać tak jednoznacznych sformułowań.
Wycieczka	-autobusami z takimi napisami zajeżdżał na dziedziniec Uniwersytetu Warszawskiego 8 III 1968 r. „aktyw robotniczy”, stąd też ironicznie obdarzono go również mianem „wycieczki”.

[Generuj PDF](#)

[Drukuj](#)

[Powiadom znajomego](#)